

BELGELENDİRME PROGRAMI AMACI & KAPSAMI	TS EN 15085, demiryolu araçları ve parçalarının üretim ve bakımında metalik malzemelerin kaynak işlemi için uygulanır. Standart içeriğinde aşağıdakiler mevcuttur. <ul style="list-style-type: none"> • Bölüm 1- Genel • Bölüm 2- Kaynak üreticisi kalite koşulları ve sertifikalandırılması • Bölüm 3- Tasarım şartları • Bölüm 4 -Üretim Şartları • Bölüm 5-Muayene, Deneyler ve Dökümantasyon	
BELGELENDİRME PROGRAMININ UYGULAMA SINIFININ BELİRLENMESİ	Sertifika Seviyesi (CL)	Tanım
	CL 1	CP A'dan CP D'ye kadar olan kaynak performans sınıflarında sınıflandırılmış olan birleşimlerle kaynaklı parça üreten
	CL 2	CP C2'den CP D'ye kadar olan kaynak performans sınıflarında sınıflandırılmış olan birleşimlerle kaynaklı parça üreten kaynak üreticileri Eğer bu kaynaklar EN 15085-5:2007 standardına göre CT1 sınıfı kaynak muayenesine göre kontrol edilirse, CP C1 kaynak performans sınıfında sınıflandırılmış olan kaynaklı birleşimler
	CL 3 CL 4	CP D kaynak performans sınıflarında sınıflandırılmış olan birleşimlerle kaynaklı parça üreten kaynak üreticileri Demiryolu araçları ve parçalarının kaynağını değil tasarımını veya satın alma ve montajını veya satışını yapan üreticiler. CL 3 sertifika seviyesi kaynak işleri için sertifikalandırmaya ihtiyaç
CL 1 Seviyesi	Demiryolu araçları ve parçalarının yeni yapımı, değişimi ve onarımı Parçalara örnekler: <ul style="list-style-type: none"> • Bojiler (buji başlığı, taban çubuğu, çapraz kirişi, boji iskeletleri); • Şasi (uzatmalar, taban çubuğu, çapraz kirişi, parçaları); • Araç gövdesi (ön duvarlar, yan duvarlar, çatı); • Çeki ve perdahlama takımı; • harici ekipman parçaları için destek iskeletleri (örneğin tanklar, elektrikli, klima ve sıkıştırılmış hava konteynırı) • Teker takım montajı, dingil kutuları, yaylı destekler, amortisörler, • titreşimdamperleri; • Fren cihazları (manyetik hat freni, fren çubukları, fren uçgenleri, fren silindirleri, fren çapraz kirişleri); • Karayolu / demiryolu araçları dahil, ağır iş araçları için destek iskeletleri; • bujiden vagona/araca (payanda) çekiş aktarımı için kaynaklı bileşenler; • Vagonların yakıt tankları; • Yukarıda belirtilen bileşenler için dökümlerin son kaynağı; • Basıncı gaz tankları, test basıncına sahip demiryolu araçlarının tankları ve konteynerleri^a; Tehlikeli malzemeler için konteynerler ^a	

Sertifika Seviyesi (CL)	Tanım
CL 2 seviyesi	<p>Demir yolu parçalarının yeni yapımı, değişimi ve onarımı (sadece CP A, CP B veya CP C1 için CL 1), örneğin;</p> <ul style="list-style-type: none"> • giriş kapıları, çıkış kapıları; • kendinden destekli cihaz kutuları ve yer altı konteyberleri (temiz su ve atık su kapları); • harici makine parçaları (trafo, motor, transmisyon süspansiyon); • çatı yapısı (pantograf, panelleme); • makine odası cihazları (trafo kasası, trafo süspansiyonu, motor süspansiyonu, transmisyon süspansiyonu, cer motoru için eklenti, alet rafları); • güç aktarma parçaları (cer kuplajı, kardan şaftları); • traversler (yani vagon); • çevirme ve eğme cihazları; • direkler ve palamar halkaları; • demiryolu araçları için sıkıştırılmış hava rezervleri a; <p>Basınçlıborular</p>
Sertifika Seviyesi (CL)	Tanım
CL 2 Seviyesi	<p>Özel test basıncı olmadan basınçsız konteynerlerin yeni yapımı, değişimi ve onarımı, örneğin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehlikesiz malzemeler için faydalı yük konteyneri; • diğer taşıma konteynerleri. • Demiryolu araçları için yapısal parçaların yeni yapımı, değişimi ve onarımı, örneğin: • yolcu vagonlarının dahili parçaları (bölmeler, duvarlar, kapılar, • paneller); • dahili parçalar için destek iskeleti (elektrikli, klima ve sıkıştırılmış hava düzenekleri); • markiz cihazları; • lavabo parçaları ve tesisatlar birlikte su konteynerleri; • pistler dahil araçlardaki kayar kapılar; • fren borusu tutucuları; • alt şasinin altında yer alan kendini desteklemeyen cihaz kutuları • (destek iskeleti olmadan); • elle frenleme işlemi için dişli kutuları ve konsollar; <p>merdivenler ve tirabzanlar (giriş bölgesindeki tirabzanlar dahil) ve aracın dışındaki parmaklıklar</p>

a) Bu standardın gereksinimlerinin yerini, spesifik ürün standartları alacaktır.
Belgelendirme Programı Uygulama Personel Şartları

CL 3 Seviyesi

Tüm araçlar için basit eklenti parçalarının yeni yapımı, değişimi ve onarımı, örneğin:

- çeşitli işlemler için kranklar ve kollar;
- karşılık plakaları;
- demiryolu araçlarında cihaz kutuları ve şalter dolapları (destek iskeleti olmadan elle fren işlemi için dişli kutuları ve konsollar dahil);
- indeks plakası tutucuları;
- teker takozları;
- nakliye vagonları için kapaklar (tank vagonları üzerinde ısı koruması);
- demiryolu araçlarındaki merdivenler, tırabzanlar ve parmaklıklar.

Demiryolu araçlarının parçaları ve ticari tedarik parçalarının yeni yapımı, değişimi ve onarımı, örneğin:

- Pencere, koltuk iskeletleri, havalandırma ızgaraları.

Sertifika Seviyesi (CL)

Tanım

CL 4 Seviyesi

Bu sertifikalandırma seviyesi:

- tasarımı yapılan;
- satın alınan ve montajı yapılan

kaynaklı bileşenler ve parçalar üzerine kaynak üretimi yapmayan üreticiler için geçerlidir.

B.3 Alt yükleniciye iş verme	-Alt yükleniciye iş verme konusunda, kaynak üretimi için alt yüklenicinin uygunluğu teyit edilmelidir.	X	(X)	(X)
B.4 Kaynak personeli	-Kaynak personeli konusunda, kaynakçılar ve kaynak operatörlerinin kalifikasyonu gerçekleştirilmelidir (eğitim, talimat, yerine getirme ve değerlendirme dahil)	X	X	(X)
B.5 Cihazlar	-Kaynak ve ilişkili cihazların uygunluğu teyit edilecektir.	X	X	(X)
B.6 Üretim planlaması	- kaynak için uygun prosedür şartnamelerine atıf yapılması - vasıflı personel tahsisi	X X	X X	X X
B.7 Kaynak prosedürlerinin kalifikasyonu	- kaynak prosedürlerinin kalifikasyonu ile ilgili olarak kalifikasyon yöntemi ve aralığı - kaynak prosedür kalifikasyonunun yapılması ve değerlendirilmesi	X X	(X) X	- -
B.8 Kaynak işlem şartnameleri	Kaynak prosedür şartnameleri ile ilgili olarak, kalifikasyonun kapsamı tespit edilecektir.	X	(X)	(X)
B.9 Çalışma talimatları	Çalışma talimatları konusunda, bu talimatların yayınlanması ve kullanımı belirlenecektir.	X	(X)	(X)
	-kaynak performans sınıfı için gereksinimler -muayene için erişim ve tahribatsız deneyler dahil kaynakların yeri, ulaşılabilirliği ve sırası -diğer kaynak gereksinimleri, örneğin sarf malzemelerinin batch deneyleri, kaynak metali ferrit içeriği, yaşlanma, hidrojen içeriği, kalıcı altlık, kumlama kullanımı, yüzey cilası, kaynak profili -birleşim hazırlığı ve tamamlanmış kaynağın boyutları ve detayı	X X X X	(X) X (X) X	(X) (X) - (X)

Kaynak kalite seviyeleri TS EN ISO 5817'ye (çelik) ve TS EN ISO 10042'ye (alüminyum ve alaşımları) göre değerlendirilir ve uygulama sınıfına göre kabul sınıfları EN 15085-3 Madde 5.2.1'de belirtilmiştir

B.10 Kaynak sarf malzemeleri	- uygunluk - temin şartları - kaynak sarf malzemesi satın alma şartnamelerinde herhangi ilave gereksinimler, kaynak sarf malzemesi muayene doküman türü dahil - kaynak sarf malzemelerinin depolanması ve yönetimi	X X X X	X (X) (X) X	X (X) (X) (X)
B.11 Malzemeler	- malzeme satın alma şartnamelerinde herhangi ilave gereksinimler, malzeme muayene doküman türü dahil - ana maddenin depolanması ve yönetimi	X X	(X) X	(X) X
B.12 Kaynak öncesi muayene ve deneyler	- kaynakçının ve kaynak operatörünün kalifikasyon sertifikalarının uygunluğu ve geçerliliği - kaynak prosedür şartnamelerinin geçerliliği - ana madde ve kaynak sarf malzemelerinin tanımı - birleşim hazırlığı, yerleştirme, ayarlama ve puntalama - kaynak prosedür şartnamesindeki herhangi özel gereksinim (örneğin çarpılmanın önlenmesi) - Çevre dahil, çalışma koşullarının kaynak için müsaitliği - Maketlerin çalıştırılması ve değerlendirilmesi	X X X X X X	X (X) X X X X	X (X) (X) X X (X)
B.13 Kaynak sırasında muayene ve testler	- temel kaynak / parametreleri; - ön ısıtma / pasolar arası sıcaklık - pasoların ve kaynak metal katmanlarının temizliği ve şekli - alt oluğu - kaynak sırası - kaynak sarf malzemelerinin doğru kullanım ve yönetimi	X X X X X X	X X X X X	X X X X X
B.14 ve B.15 Kaynak sonrasında muayene ve testler	- gözle muayene kullanımı - tahribatsız deney kullanımı - tahribatlı deney kullanımı - kaynak sonrası işlemlerin sonuçları ve kayıtları (örneğin kaynak sonrası ısıtma işlemi, yaşlandırma)	X X X X	X (X) (X) (X)	(X) - - (X)
B.16 Uygunsuzluk ve düzeltici faaliyetler	Uygunsuzluk ve düzeltici faaliyetler konusunda, gerekli tedbirler ve faaliyetler belirlenecektir (örneğin kaynak tamirleri, onarımlı kaynakların yeniden değerlendirilmesi, düzeltici faaliyetler)	X	(X)	(X)
B.17 Ölçüm, muayene ve deney cihazlarının kalibrasyonu ve geçerli kılınması	Gereken yöntemler ve faaliyetler belirlenecektir	X	X	(X)
B.18 Kalite kayıtları	Gerekli kaynak kayıtları ve belgelerinin hazırlanması ve yayınlanması	X	(X)	(X)

Belgelendirme Programı İmalatçı İçin Gereksinimleri

TS EN 15085-2, Ek C – Kaynak Üreticisi için Gereksinimler;

		Sertifikalandırma Seviyesi			
		CL1 Seviyesi	CL2 Seviyesi	CL3 Seviyesi	CL4 Seviyesi
Üretici Sertifikalandırma	Gerekli	Gerekli	Gerekli Değil	Gerekli	
Kaynak Performans Sınıfı	CP A ile CP D arası	(CP C1)a, CP C2 ile CP D arası	CP D	CP A ile CP D arası	
Kalite Gereksinimleri	ISO 3834-2	ISO 3834-3	ISO 3834-4	ISO 3834-3	
Kaynak Koordinatörü	A seviyesi	B veya C seviyesi	Gereksinim yok	1.Seviye kaynak işi için: A seviyesi 2.Seviye kaynak işi için: B veya C seviyesi	
Kaynak Koordinatörü Yardımcısı	Yardımcı: A c Diğer yardımcıları: B veya C d	Yardımcı: C seviyesi	Gereksinim yok	Gereksinim yok	
Kaynakçılar ve Operatörler	Kaynak işlemi ve malzeme grubuna bağlı olarak, nitelikli kaynakçılar veya kaynak operatörlerine EN 9606-1 (çelikler için), EN ISO 9606-2 (alüminyum için) veya EN 14732 (kaynak operatörleri için) standartlarında ihtiyaç bulunmaktadır.				İlgili değil
Deney Personeli	Kaynak kalite deneyleri için deney personeli; - kaynak kalite deneyleri için deney yöneticisi; sorumlu kaynak koordinatörü (CL 3 için değil) - tahribatsız deney personeli -EN 473 seviye 2'ye göre tahribatsız deneyler için test değerlendiricisi				İlgili değil
Kaynak Talimatı	EN ISO 15609 veya EN ISO 14555 veya EN ISO 15620 ilgili bölümlerine göre WPS				İlgili değil
Kaynak Talimatı	WPQR ile kalifiye WPS EN ISO 15610, EN ISO 15611, EN ISO 15612, EN ISO 15613, EN ISO 15614 e veya EN ISO 14555 veya EN ISO 15620 (detaylı bilgi için EN 15085-4) ilgili bölümleri CP D için, eğer sözleşmede belirtiliyorsa				İlgili değil

a Tablo 1'e bakınız.

b EN ISO 3834 standardının ilgili bölümünün gereksinimleri sağlanacaktı fakat EN ISO 3834'e göre bir sertifikalandırma gerekmemektedir.

c Tek kaynak atölyesi bulunan küçük kaynak üreticileri için A seviyesi yardımcı gerekmemektedir.

d Birçok kayna atölyesi bulunan kaynak üreticileri ile ilgili olarak, her kaynak atölyesi için C Seviyesinde ilave bir yardımcı, gerekmektedir.

e Demiryolu uygulamaları için sadece EN ISO 15614-1, EN ISO 15614-2, EN ISO 15614-3, EN ISO 15614-4, EN ISO 15614-7, EN ISO 15614-11, EN ISO 15614-12 ve EN ISO 15614-13 ilgilidir 3834'e göre bir sertifikalandırma gerekmemektedir.

c Tek kaynak atölyesi bulunan küçük kaynak üreticileri için A seviyesi yardımcı gerekmemektedir.

d Birçok kayna atölyesi bulunan kaynak üreticileri ile ilgili olarak, her kaynak atölyesi için C Seviyesinde ilave bir yardımcı, gerekmektedir.

e Demiryolu uygulamaları için sadece EN ISO 15614-1, EN ISO 15614-2, EN ISO 15614-3, EN ISO 15614-4, EN ISO 15614-7, EN ISO 15614-11, EN ISO 15614-12 ve EN ISO 15614-13 ilgilidir.

**DENETİMDE GÖREV
ALACAK PERSONELİN
NİTELİKLERİ**

Denetimde görev alacak personelin yetkinliği EA-6/02 te belirtildiği gibi aşağıda tanımlanmıştır:

EN 15085 Denetçisi

- Eğitim: 4 yıllık üniversite (Mühendislik fakültesi- Makine/ Metalurji & Malzeme Mühendisliği, Fizik Mühendisi) veya Teknik Eğitim Fakültesi (Metal Eğitimi) Mezunu ve / veya yüksek lisans /doktora yapmış olmak.
- Son beş yıl içinde kaynak alanında en az 3 yıllık deneyime sahip olmak
- *I/EWE ya da muadili veya I/EWT ya da muadili seviyesinde diploma sahibi*
- *Kalite Yönetim Sistem ve denetimleri hakkında bilgi sahibi olmak*
- TS EN ISO 3834, TS EN ISO 15085 standardı ve uygulamaları konusunda deneyimli olmak,
- İlgili belgelendirme süreci ve TS EN ISO IEC 17065 konusunda bilgi sahibi olmak
- Kaynaklı imalat konusunda tecrübe sahibi olmak
- Demiryolu araçları ve parçalarının kaynakları değerlendirme konusunda tecrübeli
- Tercihen iyi seviyede İngilizce bilen
- *EA6/02 de belirtilen şartları sağlamalıdır.*

BELGELENDİRME PROGRAMI SÜRECİ	<p>Başvuru süreci aşağıda aşamaları içerir.</p> <p>Belgelendirme başvuruları F.1500-Proses Ürün Belgelendirme Başvuru Formu ile yazılı olarak alınır. Belgelendirme Müdürü yapılan başvuruyu PROBO'nun kapsamında olup olmadığına ve başvuru formunda kapsanan standartlara ve belgelendirme programlarında belirlenen kriterlere göre değerlendirir. Başvuru kapsamına giren şartlar ve kriterler başvuru formunda verilen bilgiler müşteri ile teyit edilir.</p> <p>Başvuru uygun bulunursa firmaya F-26 Teklif sözleşme formu ile teklif gönderilir. Firma teklifi onayladıktan sonra Belgelendirme Müdürü değerlendirmeyi yapacak baş denetçi veya denetçiyi görevlendirmek için ofis sorumlusuna bilgilendirme yapar. Ofis sorumlusu L.1501 TS EN ISO 15085 soru listesini müşteriye gönderir ve soru listesindeki maddelerin doldurulmasını sağlar.</p> <p>PL.1501 TS EN ISO 15085 Denetim Planı ile Ofis sorumlusu tarafından planlanan denetim tarihinden bir hafta önce firmaya iletir. Müşteriden sözlü veya yazılı teyit alınır.</p> <p>Denetim günü firma yönetiminden en az bir kişi ve belgelendirilecek proses ile ilgili yetkililerin katılımıyla yapılan açılış toplantısında denetim planı ile ilgili açıklamalarda bulunulur ve değerlendirme ile ilgili bilgiler aktarılır.</p> <p>Değerlendirme bulgularını R.1500-TS EN 15085 & TS EN ISO 3834 & EN 1090-1 Denetim Raporu ile kayıt altına alınır.</p> <p>Baş denetçi veya denetçi firma yetkilisini değerlendirme sonuçları konusunda bilgilendirir. Denetim esnasında tespit edilen uygunsuzluklar, gözlemler denetim raporuna kaydedilir.</p> <p>Kapanış toplantısı, firma yönetiminden en az bir kişi ve belgelendirilecek proses ile ilgili yetkililerin katılımıyla yapılır.</p> <p>Baş denetçi veya denetçiler tarafından sunulan denetim raporunun belgelendirilme kurulunca değerlendirilmesinin ardından olumlu olduğu takdirde alınan karar Belgelendirme Müdürü tarafından firmaya bildirilir.</p> <p>Sertifika Muayene ve Belgelendirme Müdürü tarafından imzalanır.</p>
BELGELENDİRME PROGRAMI DENETİM PERİYODU	<p>Tetkikler, başlangıç değerlendirilmesinden sonra iki denetim arası 12 ayı aşmayacak şekilde düzenli olarak her yıl tekrarlanır.</p>
BELGELENDİRME PROGRAMI TAKİP DENETİM	<p>Denetim esnasında bulunan major uygunsuzluklar takip denetimi gereklidir; fakat bazı durumlarda döküman üzerinden ya da tutulan kayıtlardan major uygunsuzluklar için takip denetimi gerçekleşmez. Bu karar başdenetçiye aittir. Takip denetimi gerektiren belgelendirme denetimi için 3 aylık süre verilir. Firma mücbir sebeplerden kaynaklı durumları yazılı olarak ya da sözlü olarak belirtmesi koşuluyla 3 aylık daha ek süre isteyebilir. Takip denetimin gerçekleşme süresi 6 aydan uzun tutulamaz.</p> <p>Major uygunsuzluk minöre dönüştürülmüş ise uygunsuzluğun 1ay içinde firma tarafından kapatılması istenir. Bu süre içerisinde kapatılmazsa firmanın başvurusu iptal edilir.</p>
BELGELENDİRME PROGRAMI GÖZETİM	<p>Önceki denetimde tespit edilen uygunsuzluklara yönelik düzeltme ve düzeltici faaliyetlerin incelenmesi, revize ya da ilave edilen ürün dökümanlarının gözden geçirilmesi gözetim denetimi kapsamında kontrol edilir. Denetim sonunda tespit edilen gözlem ve uygunsuzluklara ilişkin denetim raporu hazırlanır.</p> <p>Bir önceki denetimde tespit edilerek, döküman bazında kapatılabilecek, tavsiye niteliğinde ki uygunsuzluklar eğer giderilememişse uygunsuzluğun etkisine bağlı olarak major uygunsuzluğa çevrilir. Bir ay sonra takip denetim gerçekleştirilir ve sözkonusu uygunsuzluk kapatılmış ise belgenin geçerliliğinin devamına, kapatılmamış ise belgenin askıya alınmasına karar verilir.</p> <p>Eğer belgelendirmeye engel uygunsuzluk ilk defa gözetim esnasında tespit edilirse faaliyetin gerçekleştirilmesi için süre 1 aydır. 1 ay sonunda uygunsuzluk kapatılmamış ise askıya alınacağı başvuru sahibine bildirilir.</p>

UZAKTAN DENETİM

Uzaktan denetim teknikleri, her durumda saha denetiminin sağladığı çıktıları sağlayamaz. Bu sebeple PROBO'nun öncelikli yaklaşımı denetimlerin yerinde gerçekleştirilmesidir. Müteakip belgelendirme/belge yenileme tarihleri ve denetim tarihi arasındaki süre 12 ayı geçemez. Ancak olağanüstü olay ve koşullardan kaynaklı olarak PROBO yerinde denetimin uygulanabilir olmadığına karar verirse, yerinde denetim ile aynı amaca ulaşmak için uzaktan denetim tekniğini kullanabilir.

Uzaktan denetim tekniklerinin uygulanabilme seviyesi; kuruluş yapısına, PROBO ile işbirliğinin seviyesine, kuruluş faaliyetlerinin riskine, belgelendirme tecrübesine, şikayet ve itiraz durumlarına, eğer daha önce belgelendirilmiş ise ilk belgelendirme ve gözetim çıktılarına göre belirlenebilmektedir.

Uzaktan denetimler ilk belgelendirme denetiminde uygulanamaz. Ancak gerekli görüldüğünde ilk belgelendirme denetiminin bir parçası olarak kullanılabilir. Olağanüstü olay ve koşulların sona ermesi akabinde saha denetimleri gerçekleştirilir. Olağanüstü olay ve koşulların devam etmesi durumunda belgelendirme süreci durumun sona ermesine kadar devam ettirilir.

Gözetim denetimleri için; olağanüstü olay ve koşullardan kaynaklı olarak Uzaktan denetim tekniklerinin uygulanabilme seviyesine göre uzaktan denetim teknikleri tercih edilebilecektir. Olağanüstü olay ve koşulların sona ermesi akabinde aynı denetim ekibi tarafından saha denetimleri gerçekleştirilir.

Açılış toplantısı ve kapanış toplantısı dahil olmak üzere denetim ekibinin, yönetim temsilcisi/fabrika üretim kontrol sorumlusunun uzaktan bağlantıya erişebilir olması gerekmektedir. Denetim ekibi ihtiyaç duyduğunda denetlenen tarafın erişimini devre dışı bırakarak ara toplantıları gerçekleştirilebilir. Her bir denetim ekibi üyesi ve denetlenen taraf yetkilileri denetime ait kayıtları elektronik ortamda paylaşır. Denetimden önce deneme amaçlı bağlantı yapılarak, denetlenen tarafın ve denetim ekibinin bağlantı şartlarının uygunluğu taraflarca teyit edilmelidir. Denetim öncesinde, sırasında ve sonrasında denetlenen taraf, denetim ekibinin denetimde incelemesi gereken dokümanları ve kayıtları elektronik ortamda iletir. Denetimin raporlanması, bulgular ve uygulamalar bu talimatın ilgili maddelerine göre yürütülüp tamamlanacaktır.

Uzaktan denetimin uygulanması sürecinde denetlenen taraf, bu denetim tekniğine has süreçleri sürdüremez veya denetim ekibi uzaktan denetimi yeterince gerçekleştiremez ise PROBO'nun kararına bağlı olarak uzaktan denetim tekrarlanabilir, eksik kalan kısımlar için yeni bir uzaktan denetim yapılabilir veya yerinde denetim gerçekleştirilebilir.

**GEÇİCİ OLAĞANÜSTÜ
ÖNLEMLER
KAPSAMINDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK
DENETİMLERE ALT
UYGULAMALAR**

*Geçici alternatif olağanüstü önlemler ve yerinde denetimlere yönelik düzenlemeler
Bu geçici alternatif olağanüstü önlemler aşağıdaki ilke ve düzenlemeleri içermektedir:*

- *Yerinde gözetim denetimlerinin, mücbir sebepler için ertelenmesi.*
- *Yerinde denetimlerin, bilgi güvenliği ve veri koruma mevzuatı uyarınca uygun olan en gelişmiş Bilgi ve İletişim*
- *Teknolojileri kullanılarak uzaktan denetimlerle değiştirilmesi.*
- *PROBO tarafından tüm ilgili ve gerekli belgelerin / kayıtların saha dışında değerlendirilmesi.*

Yerinde denetimler için geçici alternatif olağanüstü tedbirlerden yararlanma olasılığını, PROBO vaka bazında dikkatle değerlendirmeli, belgelemeli ve riske dayalı bir yaklaşım kullanılarak gerçekleştirmelidir. Özellikle, bu alternatif önlemleri kullanma olasılığını belirleyen risk değerlendirmesi, belgelendirilecek kuruluş ile kazanılan deneyimi dikkate almalıdır. Örneğin, çok sayıda ve/veya kritik uygunsuzluk geçmişi olan kuruluşlar için üretim/operasyonel kontrol ile ilgili olarak, bu tür geçici önlemleri almanın kuruluşun uygunluğu üzerinde etkisi olabilir. Bununla birlikte, bu durumlarda geçici bir önlem olarak, seyahat kısıtlamaları kaldırıldıktan sonra yerinde denetim gibi alternatif bir önlem uygulanmalıdır. Hangi alternatif olağanüstü önlemin en uygun olduğunu değerlendirmek için, PROBO üreticinin söz konusu denetime ilişkin durumu ve faaliyetleri ile ilgili dosyalarını, örneğin; denetlenecek alan, kalite yönetim sistemi ve önceki denetimlere uyum düzeyi gibi değerlendirmelidir.

Kuruluşun önerilen Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin (BİT) kullanımını desteklemek için gerekli altyapıya sahip olduğuna dair bir kontrol tanımlaması gerekmektedir.

Ertelemenin gerekçelendirilemediği durumlarda, PROBO hangi alternatif olağanüstü önlemin yapılması gerektiği Ofis sorumlusu ve/veya Departman Müdürü tarafından değerlendirilmelidir (Örn. Uzaktan denetim; saha dışı belge incelemesi; ilgili kuruluş personeli ile konferans görüşmeleri gibi).

Uzaktan denetimler için, hem PROBO'nun hem de üreticinin gerekli bilgi ve iletişim teknolojilerine veya araçlarına sahip olması ve kurulması gerekmektedir. (Örn; Belge paylaşımlı web konferansları, üretim hatlarının denetimi gibi).

Fikri mülkiyet haklarının gizliliği korunmalıdır. PROBO, denetimleri için bu tür gereklilikleri, denetçileriyle birlikte, gerekli veri koruma ve siber güvenlik önlemleri de dahil olmak üzere, bu denetimlerin öncesinde ve içinde paylaşılması gereken belgeleri açıkça belgelemeli ve iletmelidir. Kuruluşun böyle bir denetimin yapılabilmesini sağlayacak teknolojik kabiliyeti, denetimden önce Planlama Koordinatörü tarafından doğrulanmalıdır.

Yetkili Makamlar, mevcut ve oluşturulan bilgi ve iletişim teknolojileri veya araçları aracılığıyla bu tür uzaktan denetimleri gözlemlemeyi / bunlara tanıklık etmeyi isteyebilir.

Denetim planını oluştururken, PROBO, denetim planındaki alanların gözden geçirilme süresini, denetimin genel süresi ile birlikte, bu alternatifin etkin bir şekilde kullanılması için imalatçı ile koordinasyon içinde ayarlamalıdır. Denetim planı ayrıca, hangi alternatif olağanüstü önlemlerin kullanılacağını ve neyin uzaktan gerçekleştirileceğini açıkça belirtmelidir. Denetim raporlarını düzenlerken, PROBO denetimin uzaktan yürütüldüğünü açıkça belirtmeli ve bu denetimler için kullanılan yöntem (ler) i de belirtmelidir.

Uzaktan gözetim denetimleri, normalde yerinde değerlendirilecek tüm belgelerin yerinde incelenmesi de dahil olmak üzere, uzaktan doğrulanabilen tüm gözetim görevlerini kapsamalıdır. Böyle bir alternatif olağanüstü önlemin ardından, PROBO, her bir üretici için denetim programını gözden geçirmeli ve ayarlamalıdır.

I. Gözetim Denetimi

Normal olarak, ilk belgelendirme denetiminden sonraki I. gözetim denetimi, ilk aşama 2 denetiminin son gününden sonraki 12 ay içinde gerçekleştirilmelidir.

Pandemi ve/veya global ve/veya yerel olağanüstü bir durumdan dolayı Gözetim denetimini normal periyodunda gerçekleştirilmesi mümkün değil ise, PROBO ilk olarak 12 aylık süre tamamlanmadan önce uzaktan denetim yapmalıdır. Uzaktan denetim yapılması mümkün değil ise 1. Gözetim 6 ay uzatılabilir yani ilk belgelendirme tarihinin son gününden 18 ay sonra yapılabilir. Bu hususa dair kanıt PROBO tarafından kayıt altına alınmalıdır. Aksi takdirde belge askıya alınmalı veya kapsamı azaltılmalıdır.

PROBO'nun bir sonraki gözetim denetiminin zamanlamasını ayarlamayı haklı gösterebileceği belirli durumlar olabilir. Bir kuruluşun sınırlı bir süre (6 aydan daha az bir süre) tamamen kapanması gerekiyorsa, PROBO kuruluş faaliyetlerine devam edene kadar kapatma sırasında yapılması planlanan bir denetimi erteleyebilir. Kuruluş, PROBO'nun denetimi derhal yapabilmesi için faaliyete geçtiğinde PROBO'yu bilgilendirmelidir. Bu konuda kuruluşa bilgi verilmelidir.

II. ve sonraki Gözetim Denetimleri

Planlanan bir gözetim denetimi, Pandemi ve/veya global ve/veya yerel olağanüstü bir durum nedeniyle aynı yıl içerisinde herhangi bir tarihe ertelenebilir (en son denetim tarihi ilgili yılın sonu). II. Gözetim denetimi uzaktan denetim ile yapılar, belgenin sürdürülmesine karar verilir ve takvim yılı içerisinde saha denetimi yapılır.

Yeniden-belgelendirme denetimi

PROBO Yeniden belgelendirme denetimini, öncelikle bir önceki belgelendirme dönemi sona ermeden gerçekleştirmeli ve tamamlamalıdır. Yukarıda belirtilen Pandemi ve/veya global ve/veya yerel olağanüstü bir durumdan dolayı bu mümkün değilse, tekrar denetiminin gerçekleştirilebilmesi ve programlanması için mevcut iç düzenlemelere uygun olarak önce bir uzaktan denetim yapılmalıdır. Bu uzaktan denetim, hesaplanan yerinde denetim süresinin en fazla % 50'sini kapsayabilir ve yönetim gözden geçirme, iç denetimler, düzeltici ve önleyici faaliyetler için kısmi kontroller gibi temel standart gereksinimlerin denetimini içermelidir (Özellikle önceki denetimlerden gelen uygunsuzluklar ve sapmalar için). Bu uzaktan denetimden sonra, belgelendirilmiş ürünün uygunluğunu kanıtlamak için PROBO tarafından bir yerinde inceleme (saha denetimi) yapılır. Olumlu bir belgelendirme kararı alınması durumunda üç yıl daha geçerli yeni bir sertifika verilebilir (Belge 6 aylık düzenlenir). Belgelendirme tarihinden sonra 6 ay içerisinde PROBO tarafından saha denetimi gerçekleştirilmelidir.

Normalde belge kaybını önlemek için yeniden belgelendirme denetimi tamamlanmalı ve son kullanma tarihinden önce yeniden belgelendirme kararı verilmelidir. Bununla birlikte, yukarıdaki gibi yeterli kanıt toplanması koşuluyla, belgeli yönetim sisteminin etkili olduğuna dair güvence sağlamak için belgenin bir süre uzatılması dikkate alınabilir. Bu süre normalde orijinal son kullanma tarihinden sonra 6 ayı geçemez.

Yeniden belgelendirme izin verilen bu uzun süre içinde yapılmalıdır. Aksi takdirde, yeni bir ilk denetim yapılmalıdır. Yenilenen belgenin süresinin dolması orijinal yeniden belgelendirme döngüsüne dayanmalıdır.

Yetkili Otoritenin bilgilendirilmesine

Belgelendirme/Uygunluk değerlendirme programından tüm sapmalar gerçekleştirilmeli, belgelenmeli ve talep üzerine Yetkili Otoritelere sunulmalıdır.

Uzaktan denetime geçmeden önce zorunlu kontrol

Uzaktan denetim uygunluğu: Standardın ve/veya ilgili maddenin uzaktan denetim için uygunluğu / yetkilendirildiğini kontrol edilmelidir.

Kuruluşun geçmiş tecrübesi: Önceki denetimlerin sonuçlarının, yakın zamanda gerçekleşen yeniden yapılanmanın veya uzun süredir gerçekleşmeyen yerinde denetimin müşteriye uzaktan denetim için diskalifiye etmediğini kontrol edilmelidir.

Teknik fizibilite: Gerekli BİT altyapısının kullanılabilirliği göz önüne alındığında, müşterilerin uzaktan denetim için uygun olup olmadığını kontrol edilmelidir.

Bağlantının denetimden önce test edilip edilmediğini kontrol edilmelidir.

Denetim Ekibi Hazırlığı: Uzaktan denetime katılacak denetçiler veya teknik uzmanlar BİT'i kullanırken, bilgi ve iletişim teknolojilerini elde etmek için kullanılan bilgi ve iletişim teknolojilerini anlama ve kullanma becerisine sahip olmalıdır. BİT ve bu metodoloji kullanılarak toplanan bilgilerin geçerliliği ve sınırlamaları üzerindeki etkisi konusunda bilgi sahibi olmalıdırlar. Kullanılan BİT'in risklerinin, fırsatlarının ve toplanan bilgilerin geçerliliği ve tarafsızlığı üzerindeki etkilerinin farkında olmalıdırlar.

Uzaktan denetim süresi: Planlanan sürenin, denetim kapsamı göz önüne alındığında izin verilen maksimum süreye uygun olup olmadığını kontrol edilir. BİT denetim/değerlendirme amacıyla kullanılırsa, denetim/değerlendirme süresini etkileyebilecek ek planlama gerekli olabileceğinden toplam denetim/değerlendirme süresi planlanırken dikkate alınmalıdır.

Denetimin gerçekleştirilirken dikkat edilmesi gereken hususlar

Planlanan yaklaşım, denetim planlamasında ve ardından açılış toplantısında denetçi tarafından onaylanır. Uzaktan denetim esnasında,

*BİT'in denetim/değerlendirme amacıyla kullanılması sırasında elektronik veya elektronik olarak iletilen bilgilerin güvenliği ve gizliliği özellikle önemlidir

*Denetim esnasında tüm denetim sürecinin arama/video kayıtlarının kaydedilmesi mümkün olmayabilir. Ancak asgari açılış ve kapanış toplantıları ile birlikte denetim ekibinin uygun gördüğü diğer durumlarda denetime ait arama/video kayıtları kaydedilmelidir.

*Denetçi bilgisayarında bulunan ve BİT için uygun olmayan uygulamaların aynı anda kullanılmasına izin verilmemelidir.

*Güvenlik/gizlilik araçlarının, yani özelleştirme ekranlarının, kulaklıkların vb. kullanılması ve ayrı bir odanın kullanılması önemle tavsiye edilir.

*Ekiplerin, Skype vb. araçları kullanırken müşteri daveti kullanılması tercih edilir.

Denetim raporu: Denetim Raporu, denetimin gerçekleştirilmesinde hangi bir BİT'in ne ölçüde kullanıldığını ve BİT'in denetim hedeflerine ulaşılmasındaki etkinliğini açıkça tanımlamalıdır. Denetim Raporu, uzaktan denetime katılan kişilerin kayıtları ile doldurulur. Uzaktan denetimin uygulanması sırasında kuruluş ve denetim ekibinin, denetim gizliliğinin sağlanması ile ilgili gerekli tüm tedbirler alınmalıdır. İlgili prosedürler doğrultusunda gerekli tüm denetim evrakları doldurulmalıdır.

Denetimlerde uygulanabilecek Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) metodları

Bilgi ve iletişim teknolojileri bilgi toplamak, depolamak, almak, işlemek, analiz etmek ve iletmek için teknolojinin kullanılmasıdır. Akıllı telefonlar, el cihazları, dizüstü bilgisayarlar, masaüstü bilgisayarlar, dronlar, video kameralar, giyilebilir teknoloji, yapay zeka ve diğerleri gibi yazılım ve donanımı içerir. BİT hem yerel hem de uzaktan denetim / değerlendirme için uygun olabilir.

Denetimler / değerlendirmeler sırasında BİT kullanımına örnekler aşağıdakileri içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir:

* Toplantılar; ses, video ve veri paylaşımı dahil telekonferans tesisleri aracılığıyla

* Eşzamanlı (gerçek zamanlı) veya eşzamansız (varsa) uzaktan erişim yoluyla belge ve kayıtların denetlenmesi / değerlendirilmesi

* Hareketsiz video, video veya ses kayıtları ile bilgi ve kanıtların kaydedilmesi

*Uzak veya potansiyel olarak tehlikeli yerlere görsel / işitsel erişim sağlanması

Denetimlerde, Denetim Ekibinin PROBO tarafından onaylanan Skype, Snagit, Google, Microsoft gibi güvenilir iletişim araçlarını kullanmaları gerekmektedir. PROBO tarafından onaylanmayan iletişim araçları kullanılamaz.

Yasak Uygulamalar

-Halka açık yerlerde uzaktan denetim yapılması (Örn. Tren, kafe vb).

-Denetim ekibinin bir parçası olmayan diğer kişilerle bir odada uzaktan denetim yapılması.

-Denetim esnasında elde edilen kayıtların PROBO'ya kayıtlı bilgisayarlar dışında, şahsi bilgisayarlarda saklanması yasaktır.

Belgelendirmeye ilişkin alınan kararlar

Yeniden belgelendirme amacıyla yapılan uzaktan denetimler, uzaktan doğrulanabilecek tüm zorunlu yeniden belgelendirme görevlerini kapsamalıdır. Başarılı bir uzaktan denetimin ardından, PROBO, bu değerlendirmelerin, uzaktan değerlendirilemeyen öğelerini doğrulamak için bir sonraki uygun fırsatta, yerinde bir doğrulama denetimi tarafından takip edilmesi şartıyla, sertifikayı yeniden düzenleyebilir. Yerinde doğrulama denetimi için planlanan zaman çizelgesi PROBO tarafından gerçekleştirilmelidir. PROBO'nun talebi üzerine kuruluş, PROBO'ya sürekli veya düzenli olarak gerekli kayıtları sağlayabilir. Yeniden belgelendirme uzaktan denetimi başarısız olursa, belge askıya alınmalı veya süresi dolmalıdır.

**BELGELENDİRME
PROGRAMI İPTAL / GERİ
ÇEKME**

PROBO aşağıdaki durumlarda sertifikayı geri çekebilir

- Gözetim Denetimi sonuçları ciddi bir uygunsuzluk olduğunu gösteriyorsa,
- Sertifika sahibi finansal anlaşmaya uymuyorsa,
- Sertifika anlaşmasına karşı herhangi bir aykırı durum varsa,
- Belgede adı yazan yetkili personelin değişmesi durumu varsa,
- Askıya alınma halinde sertifika sahibi tarafından yetersiz önlemler alınırsa,
- Sertifika sahibi sertifikasını uzatmak istemiyorsa,
- Eğer standart ya da kurallar değişirse ve sertifika sahibi yeni gereksinimlere uymayı garanti edemezse ya da etmezse,
- Proses durdurulur ya da sertifika sahibi iflas ederse,
- Sertifika anlaşmasında yer alan diğer hükümler gerekçesiyle.

Yukarıdaki durumlarda, PROBO yazılı olarak sertifika sahibini yazılı olarak bilgilendirerek sertifikayı geri çekme hakkına sahiptir

**UYGUNLUK BELGE
GEÇERLİLİK SÜRESİ**

Sertifikaların geçerlilik süresi veya geçerlilik süresi ile ilgili açıklama belge üzerinde yazılır. TS EN 15085 belgesi yıllık gözetimler yapılmak şartıyla en fazla 3 yıl geçerlidir. Bu geçerlilik süresi gözetim denetimlerinin başarılı olarak yapılması halinde geçerlidir. Geçerlilik süresi dolan belgeler için süreç değerlendirme Başvuru Formu ile yeniden başlatılır.

İTİRAZ & ŞİKAYET	<p>Proses-Ürün Belgelendirme faaliyetleri esnasında alınan şikayetler ve itirazların tamamı PRS.15. Müşteri Memnuniyeti, Şikayet ve İtirazların Yönetimi Prosedürü'nde belirtildiği şekilde değerlendirilmekte ve sonuçlandırılmaktadır.</p> <p>Tüm şikayetler ile birlikte belgelendirme kararlarına yapılan itirazlar İtiraz & Şikayet Ekibi tarafından değerlendirilmek üzere sunulur. İtiraz ve şikayetin teknik olduğu durumlarda denetime katılmamış diğer bir teknik yeterlilik sahibi personelden görüş alınır ve gerekli olması durumunda Belgelendirme Program Kurulu toplanır</p>
BELGELENDİRME ŞARTLARINDA OLASI DEĞİŞİKLİKLER	<p>Belgelendirmeyi etkileyen değişiklikler, müşteriden gelecek değişiklikler de dahil olmak üzere göz önünde bulundurulup, gerekli faaliyetlere Ürün Belgelendirme ve Mesleki Yeterlilik Müdürü tarafından karar verilir ve Belgelendirme Kuruluna sunulur. Program Kurulu değişiklikler hakkında sistemin nasıl yürütüleceğine karar verir. Bu değişiklikler karar tarihinden itibaren en geç 15 (on beş) iş günü içinde müşterilere bildirilir. Bu değişiklikler gözetim faaliyeti gerektirirse müşteri Muayene ve Belgelendirme Müdürü tarafından ilgili müşteriler bilgilendirilir ve Program Kurulunun alacağı uygulama karar tarihleri dikkate alınarak müşteri ile karşılıklı belirlenen tarihte faaliyet gerçekleştirilir. PROBO belgenin yenilenmesi ile ilgili tüm kararları verme yetkisine sahiptir.</p> <p><i>Belgelendirme programı ve atf yaptığı ürün standardının uygulanması ile ilgili açıklama gerekliliği olması durumunda bu açıklama, Ürün Belgelendirme Müdürü tarafından yapılacaktır.</i></p>
MARKA LOGO KULLANIMI	<p>Müşteri ile yapılan sözleşme sonrasında ilgili taraflarla T.36. Marka ve Logo Kullanım talimatı paylaşılır ve/veya internet adresi üzerinden erişimi sağlanır. Düzenli aralıklarla müşterilerin ilgili ürünlerde kullandığı logolar takip edilir. Takip müşterinin web sitesi üzerinden olduğu gibi düzenli gözetimler esnasında denetçiler tarafından yapılabilir.</p>

BELGELENDİRME PROGRAM KURULU ONAYI	MUAYENE VE BELGELENDİRME MÜDÜRÜ ONAYI